

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. XIII. Ecclesiasticam potestatem etiam in Reges eorúmque temporalia extendi, auctoritate Concilii Constantiensis, quá Conventus Gallicanus maximè nititur, clarè ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

agit S. Ecclesia, cum milites absolvit à vinculo juramenti: quod factum est his Episcopis, qui Apostolica auctoritate à Pontificali gradu deponuntur.

Ceterum ad propositum argumentum, nostramque sententiam confirmandam deserviunt multi alii canones, quos brevitatis causâ tantum allegabimus, sunt autem *c. ad abolendam 9. de heret. 6. licet 10. de foro compet. c. ult. de pœnis. c. decernimus. de sentent. excommunicis. in 6. c. Si duobus. de appellat.*

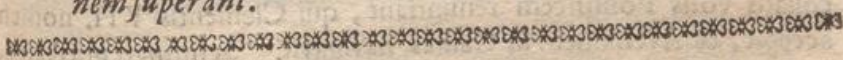

§. XIII.

Ecclesiasticam potestatem etiam in Reges eorumque temporalia extendi, auctoritate Concilii Constantiensis, quâ Conventus Gallicanus maximè nititur, clarè ostenditur.

Summaria.

1. *Historia Concilii Constantiensis.*
2. *Ejus pro nostra sententia quàmplures constitutiones.*
3. *Quas cum Galli, & merito venerentur, omnem exemptionem superant.*

I.

Constantiensis Concilii apud omnes Catholicos summa est auctoritas: tum ob ingentia bona, quæ in Ecclesia universam redundârunt, sublato ingenti obstinatòque schismate, quo tot annis conflictata est: tum ob viros doctissimos, qui ad illud confluxêre: ut meritò Conventus Parisiensis in secunda propositione fateatur: *Sancta œcumenica Synodi Constantiensis à Sede Apostolica comprobata, ipsòque Romanorù Pontificum, ac totius Ecclesia usu confirmata esse Decreta, atque ab Ecclesia Gallicana perpetua religione custodita.* Videamus ergo, quæ hujus œcumenicæ Synodi in argumento, quod versamus, fuerit sententia; si enim ostendatur id om-

nino sentire, & docere, quod probandum suscepimus, erit irrefragabile, invictumque illis saltem argumentum, qui tantam, & meritò, huic Concilio reverentiam profitentur.

Priùs verò, quàm Decreta hujus Concilii in medium producantur, rem totam à suis principiis repetemus, sic enim clarior evadet, historià prælucente: enimverò & hæretici in errores & Catholici in non paucas difficultates impegere, ignorantia factorum decepti: Causa ergo, ob quam Constantiense Concilium convenit, sic habet.

Sederant Pontifices LXXII. jam annos Avenione in Galliis, eorumque absentiam ingentia bella, seditiones, calamitates exceperant nunquam extinctæ. Eas ut tandem compesceret Gregorius XI. in Italiam cogitabat; & stimulos addente B. Catharina Senensi tandem ex Gallia evasit Anno MCCCLXXVI. Biennium post mortur. Electio novi Pontificis in partes scissa, natumque obstinatum & diuturnum schisma, quo Ecclesia Catholica xxx. totos annos miserè conflictata est. Volebant Italum Itali, Gallum Galli: electus tandem Bartholomæus Neapolitanus Barensis Archiepiscopus, quem Urbanum sextum appellarunt. Hic dum corruptelas, quæ passim liberèque vagabantur, emendare aggreditur, & à ferro curationem incipit, ægros in medentem concitavit, maximè purpuratos: Tertio quippe ab electione mense, Joannæ præsertim Neapolis Reginae potentiâ freti, Robertum Cardinalem Gibbenensem collatis votis Pontificem renuntiant, qui Clementis VII. nomen accepit, & Avenionem in Gallias navigavit. Schismati prætextus, ut fieri solet, quæsitus: quòd videlicet Urbanum VI. elegissent metu compulsi. Itali, Germani, Angli, Hungari, Urbano adhæsere: Galli, Scotique Clementi, Hispani utrique. Urbano è vivis sublato successere Bonifacius IX. Innocentius VII. Gregorius XII. Alexander V. & Joannes XXIII. Clementi verò Antipapæ larva potius quàm Papa Petrus de luna, quem Benedictum XIII. appellarunt, quo nemo sanctius pacem Ecclesiæ promisit, nemo pertinacius negavit. Gregorius XII. cum pacis gratiâ se Pontificatu exuisset, si modò Benedictus idem foret: hoc recusante, nec Gregorius pollicitis teneri se dicebat: sed in Concilio Pisano uterque depositus est, surrogato, ut dicebamus, Alexandro, & post hunc Joanne. Contigit ergo eodem tempore tres in Ecclesia Pontifices

etiam in reges, eorumque temporalia extendi, &c. 199

fices videri Gregorium, Benedictum, & Joannem ignaro Orbe, cui capiti pareret. Ad Schisma igitur extinguendum tam Ecclesie perniciosum, Concilium universale Constantie indicitur, auctoritate Joannis XXIII. & Sigismundi Imperatoris opera, inchoarique est ceceptum Anno MCDXIV. 5. Novembris, cui Joannes Pontifex, Sigismundus Imperator, quatuor Patriarchae, viginti novem Cardinales, quadraginta septem Archiepiscopi, Episcopi 160. (alii 270.) Praelati & Doctores 564. hominum sexaginta millia adfuere: productum est in tertium annum. In hoc Concilio Joannes XXIII. cum prius se pacis gratia, Pontificatu abiturum promississet, e fuga retractus, multorumque criminum postulatus, a Concilio in ordinem redigitur: eadem in Benedictum dicta sententia, quamvis obstinate throno haerentem, nec a Sigismundo Imperatore, qui propterea in Hispaniam profectus fuerat, flecti se passum. Gregorius sponte, ut juraverat, cessit: sic ad novam electionem a Concilio proceditur, & Martinus V. Pontifex renunciatur. (a) Interfuit Concilio Joannes Gerson Cancellarius Universitatis Parisiensis, ex ejus praesertim eloquentia & doctrina, velut oraculo, Patres pendebant.

II. His circa Concilium Constantiense praemissis, videamus, quae in praesenti quaestione illius fuerit sententia, non verbis, sed quod plus est, factis expressa. Cum enim Georgius Episcopus Tridentinus datus ad Concilium litteris graviter contra Fridericum Austriae Ducem, jura & bona Episcopatus invadentem conquestus esset: Concilium Sess. 20. ad eundem Austriae Ducem Monitorium in haec verba expedit: *Sacrosancta Generalis Synodus Constantiensis, universos & singulos Venerabiles fratres Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos &c. requirimus & monemus primo, secundo, tertio & peremptorie &c. quatenus praefatum Fridericum Ducem Austriae, & alios occupatores praedictos requirant, & moneant, quos nos etiam tenore praesentium sic requirimus & monemus, ipsique Friderico Duci in virtute S. obedientiae, & sub anathematis, sacrilegii, privationis omnium bonorum feudalium, quae ab Ecclesia seu Imperio obtinet, & inhabilitationis suae & filiorum suorum masculinorum ad obtinendum tam feuda, quam officia & beneficia usque ad secundam generationem, & honoris & fame ac communionis in consiliis Principum &c. Et Sess. 28. Contra eundem Fridericum. Eadem Synodus declarat, Fridericum & alios occupatores cujuscunque status, gradus,*

(a) V. Aemilium in Carolo VI. Platina, Spondan. ad ann. MCCCXVII.

conditionis aut præminentia, etiamsi Ducalis fuerint, sententias & censuras in dicto monitorio comprehensas incidisse. Et intrà. Committit ergo præfata S. Synodus charissimo filio Ecclesia defensori & advocato Sigismundo Regi Romanorum semper Augusto, cuius specialiter interest ad requisitionem Ecclesia contritas & oppressas Ecclesias restaurare &c. Et eandem sententiam executioni demandare &c. Et Sessione 31. In monitorio contra Comitem virtutum: Et si (quod absit) prædictas pœnas interdicti & excommunicationis dictus Philippus Comes animis sustinuerit induratis, ad omnes alias pœnas spirituales & temporales auctoritate presentium procedere valeant. Et Sess. 37. in sententia contra Benedictum XIII. Eadem sancta Synodus universalem Ecclesiam representans, omnes Christicolæ ab ejus obedientia (Benedicti videlicet XIII) atque juramentis, & obligationibus, eidem quomodolibet præstitis, absolvit, & absolutos esse declarat, ac omnibus & singulis Christi fidelibus inhihet sub pœna factoria schismatis, & hæresis atque privationis omnium beneficiorum dignitatum, & honorum Ecclesiasticorum & mundanorum, & aliis pœnis juris, etiamsi Regalis sit dignitatis, aut Imperialis, quibus, si contra hanc inhibitionem fecerint, sint auctoritate hujus Decreti ac sententiæ ipso facto privati &c. Et Sess. 39. ubi providetur Schismati futuro: Ut autem metus seu impressionis molestia in electione Papæ eò formidolosius evitetur. duximus specialiter statuendum, quòd si quis hujusmodi metum vel impressionem aut violentiam electoribus intulerit, seu fecerit, aut fieri procuraverit, vel factum ratum habuerit, cujuscunque status aut præminentia fuerit, etiamsi Imperiali aut Regali præfulgeat dignitate, illas pœnas ipso facto incurrat, quæ in constitutione Bonifacii VIII. quæ incipit: Felicitas continentur, illisq; effectualiter puniatur. Hæc Synodus Constantiensis repetens infligensque pœnas Decretalis, quæ habetur; cap. 5. de pœnis in 6. ubi: Reus criminis læsæ Majestatis perpetuò sit infamis, diffidatus, nihilominus & bannitus, sit instabilis, ut nec testamenti liberam habeat factorem, nec ad alicujus bona ex testamento vel ab intestato vocetur: fiant habitationes ejus deserta, & ut non sit, qui eas inhabitet; dentur cuncta ipsius adificia in ruinam, & ut perpetua notam infamiae perpetua ruina teneatur, nullo tempore reparentur: nullus ei debita reddere, nullus respondere in judicio teneatur; &c. Si qua verò fœda vel beneficium spirituale vel temporale ab aliquibus Ecclesiis obtinet, sit eis ipso jure privatus, &c. Nulli præterea talium filiorum atq; nepotum ex virili sexu descendendum ab eisdem alicujus aperiatur janua dignitatis, aut honoris Ecclesiastici vel

munda-

etiam in Reges eorúmque temporalia extendi. &c. 201

mandati. In Sess. 42. habemus, imperasse Concilium Sigismundo Imperatori, & Ludovico Bavaræ Duci, ut Joannem XXIII. custodirent; nec prius hoc custodiendi onere solvi potuere, quam ex licentia Martini V. Summi Pontificis, quo electo cessavit omnis jurisdictio & auctoritas Concilii, ut legenti ipsum Concilium patet. Bulla Martini Sess. 42. inter alia hæc habet: Martinus Episcopus Servus Servorum DEI, Charissimo in Christo filio Sigismundo Regi Romanorum, &c. Cum nuper nos instanter & sepe requisieris, quatenus personam dicti Balthasaris de tua custodia recipere, teque & eundem Ducem de prædicta custodia liberare & exonerare vellemus, nos attendentes, quantis laboribus & studiis pacem & unionem Ecclesiæ omnipotentis DEI nostri fueris prosecutus, &c. Volentes te ac eundem Ducem ab omnione liberare, decernimus, & ordinamus, &c.

In Bullâ Martini V. quæ habetur post Sess. ultimam, idem Summus Pontifex omnibus Principibus, & Dominis temporalibus mandat, ut Inquisitoribus hæreticæ pravitatis omne auxilium & favorem præbeant, eosque investigandos, capiendos, custodiendosque curent.

Et in eadem Bulla post enumeratas hæreses Wicleffi & Hussii idem Pontifex sacro approbante Concilio: *volumus insuper ac statuimus, & decernimus, ut omnes & singulos hæreticos, etiamsi Regali, Reginali aut aliâ quavis Ecclesiasticâ vel mundanâ præfulgeant dignitate, auctoritate nostrâ diligenter inquirere studeatis, & eos, quos per inquisitionem huiusmodi diffamatos, vel aliâ huiusmodi hæresis & erroris labe repperfos reperieris, auctoritate prædictâ etiam per excommunicationis, nec non privationis dignitatum, ac etiam honorum, aut dignitatum secularium puniri faciatis, &c.*

Videatur Constitutio Carolina auctoritate Concilii Constantiensis expedita, ut patet Sess. 19, quæ Carolina habetur post Concilium: maximè verò §. *Item eadem auctoritate, &c. & §. Item dicta Synodus, &c.*

Habemus ergo ex Concilio Constantiensi, eos qui invadunt bona & jura Ecclesiasticâ, posse à summo Pontifice & Concilio universali jurisdictione privari, infamiâ notari, bona ab omnibus occupari, etiamsi Ducalis fuerint dignitatis Sess. 28. Et in confirmatione Carolina paullo post initium: Bonis omnibus, dignitatibus & honoribus non tantum Ecclesiasticis, sed etiam temporalibus abdicari, cujuscunque dignitatis fuerint etiam Regalis. Sess. 37. circa

Cc

finem

fiem. Ducibus immo Imperatoribus præcipere, ut ad Ecclesiæ & Pontificis arbitrium custodiæ aliquem mandent, dimittantque, *Bulla Martini Sess. 42.* Ut hæreticos investigent, capiant, custodiendos curent. *Bulla Martini post Sess. ultimam.* Fautores & receptatores hæreticorum, sub pœna privationis omnium feudorum, bonorum ac dignitatum etiam temporalium coërceant. *Bulla Martini post Sessionem ultimam circa fin.*

III. Patet jam, Concilii Constantiensis quænam mens fuerit, quantumque à doctrina Parisiensis Conventus aliena: hic enim primam propositionem hanc ponit: *Principes in temporalibus nulli Ecclesiæ potestati nec directè, nec indirectè subiectos esse.* Constantiense verò Concilium toties tamque repetitis vicibus Principes Regesque dignitatibus, honoribus, bonisque temporalibus, si jura Ecclesiæ invadant, si hæreticis faveant, multandos esse decernit, ut proinde vel hoc, vel Parisienses Patres falli necesse sit: qui & cum Concilio, & secum ipsis manifestè pugnant: cum Concilio quidem, cujus doctrinæ aliam omnino contrariam opponunt: secum ipsis, quia propositione secundâ Synodum Constantiensem sanctam & immotam, & ab Ecclesia Gallicana semper custoditam cultamque dicunt, ejusque Decreta, velut lineam & terminos Pontificiæ Auctoritati statuunt, & tamen ab illa continuò & longè discedunt, & quam maxime laudant, maximè impugnant.

§. XIV.

Concilii universalis Lateranensis IV. in eandem sententiam Decretum ex c. 3. de Hæret.

Summaria.

1. *Historia & verba Concilii Lateranensis.*
2. *Conventum Parisiensem, cum SS. Canonibus & Conciliis omnem reverentiam profiteatur, non debuisse propositiones edere SS. Conciliis, Canonibus, Decretis Pontificum & antiquitati omnino contrarias.*

I. De